

ZOL GENK

Campus Sint-Jan
Campus Sint-Barbara
Medisch Centrum André Dumont
ZOL MAAS EN KEMPEN

Neonatal Intensive Care Unit (NICU)

ZOL GENK

Campus Sint-Jan
Synaps Park 1
B 3600 Genk

Campus Sint-Barbara

Bessemmerstraat 478
B 3620 Lanaken

Medisch Centrum André Dumont

Stalenstraat 2a
B 3600 Genk

ZOL MAAS EN KEMPEN

Diestersteenweg 425
B 3680 Maaseik

ZOL GENK
tel. +32(0)89 80 80 80
ZOL MAAS EN KEMPEN
tel. +32(0)89 50 50 50
info@zol.be

WELKOM

Gefeliciteerd met de geboorte van uw kind.

Lieve ouders, we begrijpen dat de opname van uw kind een ingrijpende gebeurtenis is die heel wat emoties oproept. Gun uzelf de tijd om kennis te maken met uw kind. Ons team zorgt voor de medische en verzorgende taken en staat klaar om u te begeleiden in uw belangrijke rol als ouder.

Met deze informatiebrochure willen we u wegwijs maken op onze afdeling. Blijf nooit zitten met vragen maar stel ze gerust. We zijn er niet alleen voor uw kind maar ook voor u als ouder.

INHOUDSTAFEL

1.	Wie zorgt er voor mijn kind?	3
2.	Waar verblijft mijn kind?	4
3.	Hoe gaat het met mijn kind?	5
4.	Familie gerichte zorg	6
5.	Op bezoek	8
6.	Waar moeten wij extra op letten?	8
7.	Hoe voed ik mijn kind?	9
8.	Het comfort van mijn kind verhogen	12
9.	Wat kan ik doen en hoe maak ik contact?	13
10.	Hoe lang moet mijn kind blijven?	15
11.	Veilig omgaan met uw kind	17
12.	Goed om weten	19
13.	Nuttige adressen	20

01 WIE ZORGT ER VOOR MIJN KIND?

Neonatologen

- M.-R. Vanhoestenbergh
- Dr. E. Bruneel
- Dr. W. Gysemans
- Dr C Perceval
- Dr S. Verbeeck
- Artsen-specialisten in opleiding (assistenten)

Aangezien onze NICU (Neonatal Intensive Care Unit) een intensieve afdeling is en de kinderen continu speciale zorgen nodig hebben, is er permanent een kinderarts aanwezig in het ziekenhuis.

Hoofdvroedkundige

- Dorien Evens

Verplegend team

- Verpleegkundigen en vroedvrouwen met een bijkomende specialisatie in de neonatologie.

Andere medewerkers

- Lactatiekundigen
- Kinesisten
- Logopediste
- Psychologe
- Perinatale coach
- Medewerkers levensbeschouwelijke bijstand
- Sociaal werkers, intercultureel bemiddelaars
- Logistiek medewerkers
- Schoonmaakmedewerkers

Verder kunnen we een beroep doen op nog heel wat andere ondersteunende medewerkers en vrijwilligers.

02 WAAR VERBLIJFT MIJN KIND?

Uw kind verblijft op de NICU. Dit is een intensieve zorgen afdeling waar te vroeg geboren kinderen en pasgeborenen met gezondheidsproblemen verzorgd worden. De NICU van het ZOL is de enige Intensieve Neonatale Zorgen afdeling in Limburg. Naast kinderen die in het ZOL geboren worden, komen hier ook pasgeborenen terecht uit omliggende ziekenhuizen.

De kinderen liggen in een couveuse en zijn verbonden aan bewakingsmachines. U zal regelmatig een alarm horen. De artsen en verpleegkundigen zullen u de betekenis van die alarmen uitleggen.

Indien er geen intensieve zorgen meer nodig zijn, kan het zijn dat uw kind naar de N* afdeling verhuist, gelegen nabij de afdeling materniteit van ons ziekenhuis of die van een ziekenhuis dichterbij de woonplaats van het gezin. Onze N* afdeling is uitgerust met (verwarmde) bedjes en babybadjes.

Hier verblijven de kinderen totdat ze met hun ouders naar huis kunnen. Tijdens het verblijf op de N* wordt u voorbereid op het ontslag van uw kind uit het ziekenhuis. Indien er beschikbare kamers zijn op de materniteit, wordt er de gelegenheid gegeven om 1 of 2 nachten samen met uw kind door te brengen.

Onze afdeling (NICU en N*) bevindt zich op campus Sint-Jan, Synaps Park 1, 3600 Genk.

In het ziekenhuis volgt u de bruine kleurcode B1.50 vanuit de centrale inkomhal.

voor de N* afdeling volgt u de grijze kleurcode J 1.21

Telefoonnummer NICU

NICU 1:

- Algemeen: 089/80 61 60
- Groene box: 089/80 61 66
- Rode box: 089/80 61 64
- Blauwe box: 089/80 61 65

NICU 2:

- Oranje box: 089/80 61 68

Telefoonnummer N*

- 089/80 61 67

03 HOE GAAT HET MET MIJN KIND?

De opname van uw kind is een ingrijpende gebeurtenis die gepaard gaat met veel vragen en emoties. Uw kind ligt in een couveuse en wordt omgeven door bewakingsmachines die alarmen kunnen geven. Geen enkele ouder is hierop voorbereid en we begrijpen dat u tijd nodig heeft om dit te verwerken.

De verpleegkundige die uw kind verzorgt, is steeds bereid om al uw vragen in de mate van het mogelijke te beantwoorden. Ook als u thuis bent, kan u dag en nacht telefonisch contact opnemen met onze afdeling om te horen hoe het met uw kind gaat. Voor vragen over de medische toestand van uw kind kan u steeds terecht bij de verantwoordelijke arts.

Op regelmatige tijdstippen zal deze arts met u bespreken hoe het met uw kind gaat. Aarzel niet om de dokter zelf aan te spreken indien u vragen heeft.

Er wordt geen informatie over de kinderen meegedeeld aan andere familieleden, wij verwijzen hen hiervoor steeds door naar u als ouder

04 FAMILIE GERICHTE ZORG

Wij weten dat een vroeggeboorte uw leven als jong gezin behoorlijk overhoop gooit en heel wat stress en angst met zich meebrengt. Ons NICU-team is echter daar om u te informeren, te helpen en te ondersteunen zodat u, als ouder kan genieten van uw zoon of dochter en stilaan de zorg voor uw kind zelf kan opnemen. De omgeving waarin een pasgeborene verblijft, bepaalt mee hoe een kind zich kan ontwikkelen. Gedurende een aantal weken, maakt de couveuse deel uit van die omgeving. We doen onze uiterste best om deze omgeving zo aangenaam mogelijk te maken voor uw kind door harde geluiden, sterke geuren en scherpe lichtinval te vermijden.

Uw eigen gezin is echter vanaf het begin de belangrijkste omgevingsfactor voor uw pasgeboren kind. En dat voor een veel langere tijd dan het verblijf op de NICU. Uw aanwezigheid en steunende, stimulerende interactie met uw kind vanaf het prille begin is noodzakelijk om de ontwikkeling van uw kind in goede banen te leiden. Zo moedigen we ouders aan om vanaf het prille begin regelmatig te aan kangoeroezorg te doen.

Kangoeroezorg, of skin-to-skin contact, is een essentiële praktijk voor ouders van premature baby's. Dit bijzondere moment, waarbij uw baby huid-op-huid tegen uw borst ligt, biedt niet alleen warmte en comfort, maar versterkt ook de band tussen ouder en kind. Onderzoek toont aan dat kangoeroezorg tal van voordelen heeft. Het helpt de hartslag en ademhaling van uw baby te stabiliseren, bevordert de gewichtstoename en ondersteunt een betere ontwikkeling van het immuunsysteem. Bovendien vermindert het stress voor zowel ouders als baby, wat bijdraagt aan een positieve start in het leven. Door kangoeroezorg te omarmen, draagt u actief bij aan de gezondheid en het welzijn van uw premature baby. Het is een waardevolle manier om uw liefde en steun te tonen, zelfs in deze kwetsbare fase. Samen creëren jullie een sterke basis voor de toekomst.

Wij helpen u graag om de signalen van uw kind te leren begrijpen en er op een positieve manier op in te spelen. Ook betrekken we, in de mate van het mogelijke, uw andere kinderen hierin. Om u ook na de hospitalisatie te blijven helpen, bieden we u ons digitaal ondersteuningsproject "stap voor stap" aan. Dit digitaal platform volgt u doorheen de hospitalisatie, maar ook nog nadien, tot uw kind 2 jaar oud is. Op de website "www.zol.be/neonatologie" vindt u in de bovenbalk de term "**stap voor stap**". Wanneer u hierop klikt, komt u op dit informatief ondersteuningsplatform. De inloggegevens tot de informatietopics vindt u hieronder:

Inlog: stapvoorstap
Paswoord: ZOLneo7679

U vindt hier informatie en advies over een aantal onderwerpen die op bepaalde leeftijden van uw kind van belang zijn. U hoort ook andere ouders aan het woord, die hun ervaring graag met u delen. Op deze manier hopen we uw kind en uw gezin te blijven ondersteunen, ook na de hospitalisatie.

05 OP BEZOEK

Als ouder bent u 24 uur/dag welkom op onze afdeling. Tussen 22 en 6 uur is de hoofdingang van het ziekenhuis gesloten en kan u gebruik maken van de ingang via Spoedgevallen. Aan de ingang van de afdeling meldt u zich aan via de parlofoon. Persoonlijke spullen en jassen kan u veilig opbergen in onze lockers met cijfercode. We vragen vriendelijk om na uw bezoek aan uw baby het kastje volledig leeg te maken en te ontgrendelen. Zo blijven er steeds voldoende lockers beschikbaar voor andere ouders die op bezoek komen.

Broers en zussen maken een belangrijk en onmisbaar deel uit van het gezin. Vanzelfsprekend mogen zij op bezoek komen. Bespreek dit even met de verpleegkundigen zodat dit op een rustig moment kan plaatsvinden.

We vragen u om de privacy van de andere patiënten en hun ouders te respecteren tijdens het bezoek aan de afdeling.

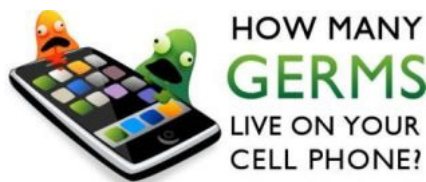
06 WAAR MOETEN WIJ EXTRA OP LETTEN?

Door de vroeggeboorte en/of het verblijf op een NICU is er een verhoogd risico op infecties. Te vroeg geboren kinderen zijn extra gevoelig voor infecties omdat ze een verminderde weerstand hebben. Strikte hygiëne is daarom erg belangrijk.

Op ringen, armbanden en horloges zitten veel bacteriën omdat deze juwelen moeilijk schoon te houden zijn. Daarom kan u ze op onze afdeling niet dragen. Was en ontsmet steeds uw handen bij het binnenkomen op de afdeling en ontsmet ze voor en na elk contact met uw kind. Een poster met de techniek over handhygiëne is aanwezig boven de wasbak bij de lockers.

Het gebruik van gsm of tablet is toegelaten op onze afdeling (eventueel om foto's te nemen) maar respecteer daarbij de rust van uw kind. Zet uw GSM "op stil" want uw kind verdient alle aandacht! (Video) Bellen is op de afdeling niet toegestaan.

Ook hier leggen we de nadruk op het belang van handhygiëne en vragen we GSM of tablet te ontsmetten voor gebruik!

Vraag naar de ontsmettingsdoekjes voor deze toestellen. De verpleegkundige zal u hiervan voorzien.

Te vroeg geboren kinderen zijn erg gevoelig voor lawaai. Overbodige prikkels willen we zoveel mogelijk vermijden. Onderschat het belang van uzelf als ouder niet. Ook de kleinste kinderen ruiken, horen en voelen de aanwezigheid van hun moeder of vader. Geniet van jullie samenzijn en maak zoveel mogelijk contact met uw kind. Probeer zo veel en lang mogelijk te kangoeroeën. Dit heeft een rustgevend effect en helpt om een goede band op te bouwen met uw kind.

07 HOE VOED IK MIJN KIND?

Als uw kind nog niet aan de borst of uit een flesje kan drinken, beginnen we met kleine hoeveelheden melk via een maagsonde rechtstreeks in het maagje toe te dienen.

We raden u sterk aan om moedermelk af te kolven. Moedermelk is namelijk van onschatbare waarde voor een vroeggeboren kind omwille van zijn unieke beschermende samenstelling. Het bevat allerlei stoffen tegen ziekteverwekkers waarmee de weerstand van uw kind wordt opgebouwd. Bovendien wordt moedermelk gemakkelijk verteerd en opgenomen.

Indien u geen borstvoeding kan geven, is er steeds aangepaste kunstvoeding beschikbaar.

Om uw kind de eerste, beschermende colostrummelk te geven, is het belangrijk dat u snel na de bevalling begint met afkolven.

Vanaf het moment dat er enkele druppeltjes moedermelk voorhanden zijn, worden deze aan uw kind gegeven. Maak u geen zorgen als uw

melkproductie niet dadelijk op gang komt. Dit is normaal en kan soms enkele dagen duren.

In het boekje 'moeder en kind' van de kraamafdeling kan u het tijdstip en de hoeveelheid afgekolfde moedermelk per dag noteren.

De verpleegkundige of vroedkundige van de kraamafdeling of de NICU zal u graag informeren over borstvoeding en afkolven. Ook kan u beroep doen op een lactatiekundige. Vraag er zeker naar!

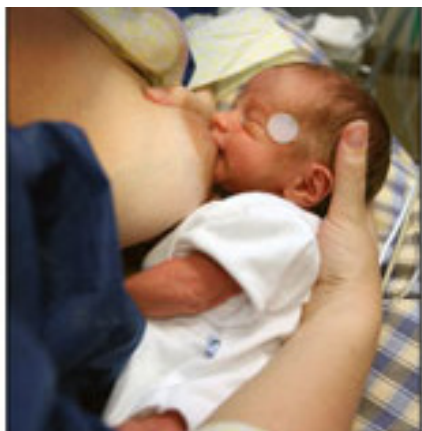
Aan de hand van de onderstaande checklist kan u nagaan of u voldoende informatie kreeg over voeding.

- Ik weet hoe ik hygiënisch moedermelk afkolf.
- Ik weet hoe vaak ik moet kolven om de melkproductie op te starten en hoe vaak om de productie op peil te houden.
- Ik ken de werking van het afkolftoestel (initiatie-programma, maintain- programma, zuigkracht regelen, maat kolfsetje).
- Ik kreeg informatie over het huren van afkolfmateriaal.
- Ik kreeg informatie over de mogelijkheid tot consult van vroedvrouwen in de thuiszorg.

Er is een inblikmap op de afdeling beschikbaar waarin u informatie vindt over de volgende thema's:

- Het borstvoedingsbeleid in het ZOL volgens 10 vuistregels;
- Voordelen moedermelk;
- Moedermelk afkolven;
- Kangoeroeën;
- Het eerste aanleggen;
- Borstvoedingshoudingen;
- Toevoegen van BMF (Breast Milk Fortifier) aan de moedermelk;
- Weetjes;
- Naar huis.

Daarnaast kan u ook veel informatie omtrent borstvoeding terugvinden op onze website (www.zol.be/neonatalogie) onder de rubriek "verzorging".

08 HET COMFORT VAN MIJN KIND VERHOGEN

Het wegvallen van de veiligheid en geborgenheid van mama's buik veroorzaakt sowieso 'overprikkeling' bij een pasgeborene. Een voldragen kind kan deze stress beter verwerken dan een te vroeg geboren of ziek kind. De overbelasting vraagt immers extra energie. Daarom is het belangrijk dat we samen alle stressfactoren zoveel mogelijk proberen te verminderen.

Tips

- Probeer zoveel mogelijk het slaap/waakritme van uw kind te respecteren. Indien u uw kind toch moet wekken, doet u dat best door een zachte aanraking zodat uw kind niet schrikt. Kangoeroeën kan op ieder moment.
- Uw kind laten zuigen op een fopspeen en de handjes naar de mond brengen indien hij/zij dit wil, zal een kalmerend en rustgevend effect hebben. Vroeggeboren kinderen hebben een zeer grote zuigbehoefte.
- Het begrenzen (steun geven) en het traag uitvoeren van bewegingen vermindert stress. Dit kan door met uw handen steun te geven, zonder te strelen. U kan dit ook doen door een nestje te maken, zodat uw kind steun ervaart. Bovendien is dit goed voor de spierontwikkeling.
- Kleertjes aandoen en/of het toedekken van uw kind hebben een geruststellend effect en herinneren aan de toestand in de baarmoeder. Kinderen die in de couveuse liggen, hebben een speciaal nestje (snuggle up) om hen begrenzing en geborgenheid te geven.
- Zeg iets tegen uw kind voor u het aanraakt, zodat het zich kan voorbereiden. Als u dit altijd op dezelfde manier doet, geeft de voorspelbaarheid uw kind rust.

- Dim zoveel mogelijk de lichten om rust te bevorderen en vermijd harde geluiden of tikken op de couveuse. Elke couveuse wordt afgedekt met een couveusedeken om het kind te beschermen tegen licht en geluid. U mag de verpleegkundige hier ook aan helpen herinneren.

09 WAT KAN IK DOEN EN HOE MAAK IK CONTACT?

Uw kind wordt omringd door een verzorgend team en hoogtechnologische apparatuur. U voelt zich als ouder misschien overgeleverd aan en afhankelijk van ons. U hebt misschien het gevoel dat u een beetje in de weg loopt. Niets is minder waar en ook het verzorgend team weet dat ouders de belangrijkste personen voor het kind zijn.

Uw rol kan door niemand anders worden overgenomen want uw kind heeft u nodig om zich te ontwikkelen. Als ouder voelt het misschien alsof u enkel kan toekijken hoe uw kind met allerlei slangetjes verbonden in een couveuse ligt. Toch is het belangrijk dat u contact maakt met uw kind. Laat u niet afschrikken door de apparatuur.

Zoek samen met de verpleegkundigen voor welk contact uw kind zich openstelt. Het is belangrijk dat u een goede ouder-kindrelatie opbouwt.

Tips

- Laat uw hand zachtjes op het hoofdje of ruggetje rusten of nestel uw vinger in het kleine vuistje.
- Praat op zachte toon of zing een liedje. Uw kind zal er rustig van worden.
- Probeer oogcontact te maken met uw kind, bijvoorbeeld vlak na het voedingsmoment. Dim dan wel het licht want bij fel licht zal uw kind eerder zijn oogjes dichtknijpen.
- Geef uw kind een eigen knuffeltje (max. 10 cm groot en wasbaar op 60°). Deze knuffel mag u bij de couveuse zetten (niet erin). Minimaal één keer per week moet deze uitgewassen worden op minstens 60°C.
- Zo snel mogelijk wordt het 'kangoeroeën' gestart. Hierbij zit u als ouder half rechtop in een zetel. Het kind wordt enkel met een luier aan en een mutsje op in buikligging bij mama of papa op de ontblote borstkas gelegd en toegedekt. Alle bovenkleding wordt best uitgedaan omdat dit uw kind hindert. Dit intiem huidcontact wordt 'skinnen of kangoeroeën' genoemd. Hier kan geen couveuse tegen op! Het effect van het kangoeroeën is het grootst als dit 8u of meer per dag is.

Probeer ten minste één uur ononderbroken te kangoeroeën. U mag dit zoveel en zolang doen als u zelf wenst, op eender welk tijdstip.

Wetenschappelijk onderzoek toont aan dat kangoeroeën een positieve invloed heeft op:

- Een rustige slaaperiode met een stabiel hartritme en ademhaling;
- Het reguleren van de lichaamstemperatuur;
- Het zuurstofgehalte in het bloed;
- De hersenontwikkeling;
- De melkproductie bij de mama;
- Het eerder starten met drinken aan de borst;
- De productie van een hormoon dat belangrijk is voor de hechting tussen ouder en kind.

Het verzorgend team zal u helpen om uw kind meer en meer zelf te verzorgen. De verzorging gebeurt zoveel mogelijk in samenspraak met de ouders.

U vindt hierover interessante informatie en een filmpje op onze website (www.zol.be/neonatalogie).

10 HOE LANG MOET MIJN KIND BLIJVEN?

Dit is waarschijnlijk een vraag die al vanaf de eerste dag na de geboorte door uw hoofd spookt. Een pasklaar antwoord kunnen we niet geven. Alles hangt af van de toestand van uw kind. We kunnen wel een aantal richtlijnen hanteren.

Vroeggeboren kinderen moeten EN een goed gewicht hebben EN voldoende kunnen drinken EN de ontslagleeftijd van 36,5 week bereikt hebben.

Voldragen kinderen worden uit het ziekenhuis ontslagen zodra hun gezondheidstoestand dit toelaat. De behandelende arts zal u tijdig informeren over het naderende ontslag. De verpleegkundigen helpen u graag verder bij het voorbereiden van dit bijzonder moment. Spreek ons gerust aan indien er iets niet duidelijk is!

Soms komt uw kind van een ander ziekenhuis en gaat het zodra dit mogelijk is terug naar het ziekenhuis van herkomst. Vanzelfsprekend wordt dit ook tijdig met u besproken.

Tijdens het verblijf van uw kind bieden wij de mogelijkheid aan om onze rustkamer/ouderlounge te gebruiken. Op elk moment van de dag kan u hier terecht. Vraag gerust meer info aan de verpleegkundigen.

Het naderende ontslag brengt vaak veel vragen en onzekerheden met zich mee. Daarom is het mogelijk om gebruik te maken van de rooming-in formule. U verblijft dan gedurende één of meerdere dagen voor het ontslag op de kraamafdeling samen met uw kind. Zo kan u uw kind volledig zelfstandig verzorgen en staan de verpleegkundigen op onzekere momenten toch nog voor u klaar.

U vindt ook veel informatie ter voorbereiding van het ontslag van uw kind op het webplatform "stap voor stap".

11 VEILIG OMGAAN MET UW KIND

VEILIG HUID-OP-HUID CONTACT WAAR OP LETTEN?

HOUDING VAN UW BABY

Hoofd is gedraaid naar één zijde.

Neus en mond zijn vrij.

Gezicht is zichtbaar.

Gestreckte nek en
niet gebogen of overstrekt.

Gebogen benen en armen.

Rug is bedekt met een lakentje.

Borstkas tegen uw borstkas en niet
tussen uw borsten.

AANDACHTSPUNTEN

Mama of partner in
licht rechttzittende houding.

Vraag hulp tijdens de eerste
borstvoedingsmomenten.

Leg uw baby veilig weg wanneer u
erg moe bent of in slaap gaat vallen.

Leg uw baby steeds te slapen op de rug.

Zet uw GSM in wacht want uw baby
verdient nu alle aandacht.

Vermijd afleiding en
kijk naar uw baby.

Een gezonde baby is
roze en ademt rustig.

www.zol.be

Ziekenhuis
Oost Limburg

VEILIGHEIDSKAART NEONATOLOGIE

VOORKOM VALLEN BIJ KINDEREN

maak gebruik van de voorziene hulpmiddelen

EN help mee aan een veilige omgeving!

FOUT ❏

Laat uw kind nooit onbewaakt op het verzorgingskussen.

Plaats een onbewaakt autostoeltje steeds op de grond.

Zorg ervoor dat het kangoeroeën veilig verloopt!

Vraag raad aan uw verpleegkundige en lees de richtlijnen in de brochure.

❏ JUIST

12 GOED OM WETEN

12.1 Geboorteaangifte

Elke geboorte dient binnen de 15 dagen te worden aangegeven. De aangifte gebeurt door mama, papa of beide ouders. Indien jullie niet gehuwd zijn, dient de aangifte te gebeuren door de beide ouders samen, tenzij het kind al voor de geboorte erkend werd.

12.2 Moederschapsrust

Wanneer uw kind langer dan 7 dagen in het ziekenhuis verblijft, hebt u recht op verlenging van de moederschapsrust. De aanvraag tot verlenging moet ingediend worden bij het ziekenfonds en bij de werkgever. De behandelende neonatoloog bezorgt u een attest.

12.3 Vaderschapsverlof

Vaders hebben bij de geboorte van hun kind recht op 20 dagen die opgenomen moeten worden binnen de 4 maanden na de geboorte.

13 NUTTIGE ADRESSEN

VZW De Schiepse Heldjes

Vereniging ter ondersteuning van (ex-) patiëntjes van NICU ZOL en familie.

www.schiepseheldjes.be

VVOC

Vlaamse Vereniging Voor Ouders Van Couveusekinderen

www.vvoc.be

Kind & Gezin

www.kindengezin.be

<http://www.kindengezin.be/img/groeiboekje.pdf>

Vroedvrouwen aan huis

www.vroedvrouwen.be

Belgisch webplatform "te vroeg"

info@tevroeg.be

tevroeg.be

Ziekenhuis Oost-Limburg

www.zol.be

ZOL Genk, Campus Sint-Jan

Neonatal Intensive Care Unit

Synaps Park 1

3600 Genk

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

www.ZOL.be

www.twitter.com/ZOLziekenhuis

www.facebook.com/ZOLzh

www.youtube.com/user/ZOLziekenhuis

Schrijf u in op onze nieuwsbrief via www.zol.be

Raadpleeg online uw medisch dossier via www.mijnzol.be